

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 5. november 2024

Sak 2024/1368 – Isfjorden og Åndalsnes miniatyr skyttergruppe - org.nr. 984 030 878 - klage over vedtak om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Isfjorden og Åndalsnes miniatyr skyttergruppe (klager) søkte 25. februar 2024 om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (2) Lotteritilsynet ba i brev 27. februar 2024 om tilleggsopplysninger i saken. Klager besvarte henvendelsen i e-post 25. mars 2024.
- (3) Lotteritilsynet avsto søknaden 8. mai 2024, med den begrunnelse at med den begrunnelse at foreningens virksomhet i hovedsak fremstår som hobby- og fritidsaktiviteter for voksne.
- (4) Klager påklaget vedtaket 19. mai 2024. Klager anfører at foreningen har drevet med tilrettelegging, instruksjon og arrangement av skyteaktiviteter siden tidlig 1970-tallet, og at formålet hele tiden har vært å få ungdom til å få interesse for skyttesporten. Klager viser videre til at skyting er en forholdsvis dyr sport, og at klager derfor har bidratt med baneanlegg, utlån av våpen og våpenteknisk utstyr på trening, og også levert ammunisjon som har vært subsidiært, for på den måten å bidra til at ungdom skal kunne delta på klagers aktiviteter. I tillegg driver klager opplysningsarbeid om våpensikkerhet og generelt instruksjonsarbeid for å få en bedre forståelse for skytesporten. Klager har også i mange år hatt samarbeid med Åndalsnes ungdomsskule og hatt eget opplegg for elevene som var interessert.
- (5) Klager opplyser videre at foreningen tilbyr sine aktiviteter til alle, uavhengig av om de betaler medlemskontingent. At det er flere betalende voksne, har ifølge klager trolig med å gjøre at voksne føler seg mer forpliktet til å gjøre det, og at de har de økonomiske ressurser som kreves. Klager viser også til at mange av de betalende medlemmene er foreldre eller besteforeldre til ungdom som deltar på treningene. De fungerer da som faddere og sørger for nødvendig veiledning og hjelp, og transport av sine barn/barnebarn til skytebanen. Dette innebærer at oversikten over betalende medlemmer ikke gir et reelt bilde av deltakende ungdom i klagers aktiviteter. Til dette opplyser klager at aktiviteten i foreningen er ganske stabil i løpet av året og at minst halvparten av deltakerne på skytetreninger og stevner er ungdom.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (6) Klager viser avslutningsvis til at foreningen som konsekvens av Lotteritilsynets avslag vil miste så godt som alle sine inntekter, noe som igjen vil føre til at klager må innstille sin virksomhet. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (7) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 2. september 2024 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (8) Det rettslige grunnlaget er lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven) og forskrift 17. november 2022 nr. 1978 om pengespill (pengespillforskriften).
- (9) Lotteritilsynet kan gi ikke-fortjenestebaserte organisasjoner tillatelse til å tilby pengespill, jf. pengespilloven § 18. Overskuddet fra pengespillene kan ikke finansiere fritidsaktiviteter for voksne, jf. pengespilloven § 19.
- (10) Det følger av pengespillforskriften § 38 tredje ledd at virksomhet som utgjør hobby – eller fritidsaktiviteter for voksne, ikke kan godkjennes. Organisasjoner som også har en vesentlig del av virksomheten rettet mot barn og unge under 18 år, kan likevel godkjennes for den delen av virksomheten.
- (11) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (12) Isfjorden og Åndalsnes miniatyr skyttergruppe sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 8. mai 2024 om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (13) Det følger av pengespilloven § 18 at ikke-fortjenestebaserte organisasjoner kan få tillatelse til å tilby pengespill dersom de er a) registrert i Frivillighetsregisteret, b) har frivillig innsats som en viktig del av virksomheten, c) ikke er tilgjengelig for en lukket krets og d) ikke driver virksomhet som gir privatøkonomiske fordeler. Etter pengespilloven § 19 skal overskuddet fra pengespillene ikke finansiere fritidsaktiviteter for voksne.
- (14) Den nærmere avgrensningen av hva som utgjør en ikke-fortjenestebasert organisasjon, frivillig innsats, lukket krets og privatøkonomiske fordeler er regulert i pengespillforskriften § 38. Det følger av § 38 tredje ledd første punktum at organisasjoner som har virksomhet som utgjør hobby- eller fritidsaktiviteter for voksne, ikke kan godkjennes.
- (15) Det følger av Prop. 220 L (2020-2021) punkt 14.4.2.4. at kravet i pengespilloven § 19 om at overskuddet ikke skal finansiere fritidsaktiviteter for voksne, innebærer at idrettslag, kor, korps og sosiale samlingsplasser som retter sin aktivitet mot voksne ikke vil få tillatelse til å tilby pengespill. Dette gjelder selv om organisasjonen er ikke-fortjenestebasert og har betydelig frivillig aktivitet.

- (16) Ordlyden i pengespillforskriften § 38 tredje ledd andre punktum åpner imidlertid for at det kan gjøres unntak fra hovedregelen om at organisasjoner som utgjør hobby- og fritidsaktivitet for voksne ikke kan godkjennes. Dersom en «vesentlig del» av virksomheten er rettet mot barn og unge under 18 år, kan organisasjonen få godkjenning for denne delen av virksomheten. Dette innebærer at det må foretas en konkret vurdering både av alderssammensetningen blant medlemsmassen og omfanget av den faktiske aktivitet som er rettet mot barn og unge.
- (17) Det første Lotterinemnda da må ta stilling til er hvorvidt klager retter sin aktivitet mot voksne. Det fremgår av klagers vedtekter § 1 at foreningens formål er «å drive idrett organisert i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF)». I søknaden 21. februar 2024 oppga klager selv at formålet til foreningen er «[o]pplæring, instruksjon og legge til rette for god og sikker gjennomføring av miniatyrskyting, spesielt rettet mot ungdom. Eie og drifte skytebaneanlegg til dette formål». Hovedaktiviteter for å oppfylle formålet ble oppgitt å være «faste treningskvelder gjennom vinterhalvåret på vår miniatyrskytebane og sommeraktiviteter på ordinær skytebane i Isfjorden». Lotterinemnda legger etter dette til grunn at klubbens virksomhet og aktivitet er rettet både mot voksne og barn.
- (18) Spørsmålet blir da videre om den delen av virksomheten som er rettet mot barn og unge utgjør en «vesentlig del» av klagers virksomhet. I klagen 19. mai 2024 har klager vist til at foreningens aktivitet rettet mot barn og unge må ses i sammenheng med at all aktivitet og alle arrangementer som foreningen står for, er åpen for alle og at det ikke kreves medlemskap for å delta ved de ulike aktivitetene. Klager har opplyst at foreningen arrangerer faste treningskvelder, stevner og ulike aktiviteter, og at halvparten av deltakerne ved de ulike aktivitetene er barn og unge. Klager har også opplyst å ha subsidierte løsninger for barn og unge, slik at flest mulig skal ha mulighet til å delta.
- (19) Antall medlemmer under 18 år er ikke alene avgjørende for vurderingen av om hobby- og fritidsforeningen har tilstrekkelig virksomhet rettet mot barn og unge under 18 år, men dette er likevel et viktig moment i helhetsvurderingen som skal foretas. Klager opplyste i søknaden at det var syv medlemmer under 18 år, av en total medlemsmasse på 21 medlemmer. På søknadstidspunktet var antall medlemmer under 18 år altså under halvparten av total medlemsmasse. Av årsmeldingen fra 2022, som var vedlagt søknaden, følger det imidlertid at klager da hadde 28 medlemmer totalt, og at 15 av disse var ungdommer/barn, altså over halvparten av total medlemsmasse. Dette viser at alderssammensetningen varierer fra år til år hos klager. Det fremgår videre av det ovennevnte at klagers aktiviteter alene ikke er avhengig av medlemskap, og den aktivitet klagers tilbyr synes å være åpen for alle aldersklasser. Lotterinemnda finner ikke grunn til å betvile klagers anførsel om at oversikt over betalende medlemmer ikke gir et reelt bilde av alderssammensetningen ved de ulike tilbud klager tilbyr, ettersom klager ikke krever medlemskap for deltakelse ved aktivitetene.
- (20) Ovennevnte viser at den delen av klagers virksomhet som er rettet mot barn og unge at utgjør en «vesentlig del» av klagers virksomhet, og at Lotteritilsynet ikke hadde grunnlag for å avslå klagers søknad, jf. pengespillforskriften § 38 tredje ledd.
- (21) Lotterinemnda bemerker for øvrig at nemnda ikke har tatt stilling til hvorvidt klager oppfyller de øvrige vilkårene for forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.

Konklusjon

(22) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal oppheves.

Vedtak

Lotteritilsynets vedtak 8. mai 2024 oppheves. Saken sendes tilbake til Lotteritilsynet for ny behandling.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur